

Πρώτη Χυρία του Ποντιακού θεάτρου.

Στις 10 του Απρίλη 1985 πέθανε η Φ ρ ό σ ω Καλαϊτζίδου. Η κηδεία της έγινε την επομένη μέρα στο χωριό Γερακαρού Λαγκαδά. Ιδιαίτερες τιμές της απέδωσαν Η Εύξ. Δέσχη και ο φάρος Ποντίων. Ήταν παρόντες εκπρόσωποι και των δυό σωματείων, πολλοί καλλιτέχνες του Ποντιακού θεάτρου κι άλλος κόσμος, που συμμερίστηκε το πένθος των δυό θυγατέρων της εκλειπούσης και των άλλων συγγενών.

Εκ μέρους των προαναφερθέντων σωματείων απηύθυνε προς την πρωταγωνίστρια του Ποντιακού θεάτρου τον ιστοτό χαιρετισμό ο Στάθης Ευσταθιάδης με τα ακόλουθα λόγια:

— ~~Εβίτησε~~ ^{ζωή} ο ~~χόρος~~ ^{χόρος} τον χορό με τον ξανθόν Απρίλη. Χαίρεται η φύση κάτω από το λαμπρό φως του ήλιου, σκορπώντας μεθυστικό το άρωμα των λουλουδιών της. Χαμογελά η ζωή. Με την άνοιξη προβάλλει το μεγαλείο της. Ζωή και φύση έχουν Ανάσταση κι εσύ, αγαπημένη μας Φ ρ ό σ ω, φήνεις τη ζωή, εγκαταλείπεις την όμορφη απριλιώτικη φύση και αναχωρείς. Μεταβαίνεις στον θάνατο!

Γεννήθηκες με τη σφραγίδα μιας δυνατής γυναικείας προσωπικότητας. Στη μακρινή Ρωσία, πάνω στο άνθος της ηλικίας σου, δέχεσαι το πρώτο πλήγμα της ζωής. Χάνεις τον πρώτο σύντροφό σου. Δεξιά και αριστερά σου στέκουν οι δυό ανήλικες θυγατέρες σου. Το πλήγμα σου προκαλεί πόνο, όχι όμως μελαγχολία. Αντίθετα, αυξάνει τις ψυχικές σου δυνάμεις. Τα δάκρυα της νεαρής χήρας δεν κατρακυλούν πάνω στα μάγουλά της, πηγαινούν κατ'ευθείαν στην καρδιά της. Ξαναλές το ναί στη ζωή και ο νέος σύντροφός σου σε κατανοεί απόλυτα. Και δημιουργείς μαζί του μια ωραία οικογένεια.

Ως μάνα είσαι ιδανική. Ως άνθρωπος φανερώνεις ευαισθησία και πραότητα και γίνεσαι υπέροχη αγωνίστρια στη ζωή. Συχνά πορεύεσαι με τρόπο ηρωικό νικώντας κάθε αντιξοότητα.

Έχεις βαθειά αίσθηση της ζωής. Κρύβεις μέσα σου όμορφες δυνάμεις και κάποιο καλλιτεχνικό τάλαντο. Η Ποντιακή σου καταγωγή σε έχει σφιχτά

δεμένη με τις παραδόσεις των προγόνων. Στο προσκλητήριο του Ποντιακού θεάτρου, που αποτελεί την πιο πολύτιμη προσφορά στον βωμό τους, ανταποκρίνεσαι και πολύ γρήγορα γίνεσαι υπέροχη λειτουργός του. Υπηρετείς το Ποντιακό θέατρο πάνω από 40 χρόνια.

Κάθε εμφάνισή σου στην ποντιακή θεατρική σκηνή είναι λαμπρή και φωτεινή, είναι μια μεγάλη επιτυχία. Η καλλιτεχνική σου απόδοση είναι φυσική. Με σένα αναβαίνει πάντα η στάθμη του ποντιακού θεάτρου και μηδενίζεται η απόσταση μεταξύ ηθοποιών και θεατών. Αποκτάς καλλιτεχνικό κύρος αναμφισβήτητο. Η επιβολή σου είναι απόλυτη.

Είναι σίγουρο, αγαπημένη Φ ρ δ σ ω, ότι με το θάνατό σου το Ποντιακό θέατρο γίνεται φτωχότερο. Είναι μεγάλο το κενόν που αφήνει η καλλιτεχνική σου απουσία. Τούτη την ώρα, με τους λυγμούς των συγγενών σου ενώνονται και οι λυγμοί της ψυχής καλλιτεχνών συνεργατών σου, που βρίσκονται κοντά σου. Σε αποχαιρετούν με ψυχική συντριβή. Αποχαιρετούν την Πρώτη Κυρία του Ποντιακού θεάτρου.

Στη μνήμη μας θα παραμείνουν ολοζώντανοι οι χαρακτηριστικοί τύποι, που ενσάρκωσες με τρόπο τέλει στα πλαίσια της ποντιακής καλλιτεχνίας. Και ήταν αναρίθμητοι αυτοί οι τύποι. Αισθανόμαστε τούτη τη στιγμή πως χάνουμε κάτι από τον εαυτό μας. Έχουμε την ψευδαίσθηση ότι δεν φεύγεις. Εάν το συναίσθημα λειτουργεί έτσι και τελικά νικιέται από τη λογική μας, είναι απόλυτα βέβαιο πως η ευγενική σου μορφή δεν θα λησμονηθεί ποτέ. Στην καρδιά του ποντιακού καλλιτεχνικού κόσμου θα παραμείνεις ως η πιο αγαπημένη καλλιτέχνιδα, που με καλοσύνη και αγάπη συμπεριφερόταν προς τον κάθε πόντιο καλλιτέχνη, προς τον κάθε συνάνθρωπο.

Πορεύσου, αγαπημένη Φ ρ δ σ ω, στο δρόμο τον αγύριστο. Ο λαμπρός απριλιάτικος ήλιος, με τον οποίο αντικρύστηκες στη ζωή και του αντιπαράθεσες συχνά το φως από την καλλιτεχνική σου λάμψη, σε προπρόμπει. Σε προπρόμπει ο Απρίλης με το άρωμα των λουλουδιών, εκπληρώνοντας χρέος της ζωής απέναντι στο δικό σου καλλιτεχνικό άρωμα. Σε προπρόμπει και εμείς σαν εκπρόσωποι σωματείων, των οποίων τις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις ελάμπρυνες,

αλλά και σαν συνεργάτες σου στο Ποντιακό θέατρο.

Το χρώμα της Γερακαρούς, που σε λίγο θα σε σκεπάσει, ως είναι ανάλαφρο. Καταλαβαίνοντας τη βιασύνη σου να συναντήσεις τον σύντροφό σου, ύστερα μάλιστα από το πρόσφατο μήνυμα του σκηνοθέτη και συνεργάτη σου Βάνια Υγρόπουλου από τον Άδη, σε παρακαλούμε άκουσε τον έστατο λόγο μας: Δεν θα σε ξεχάσουμε. Η αγάπη μας θα θερμαίνει πάντα τη μνήμη σου. -

Κοντά στον τάφο, λίγο πριν από τη γητοφή, ο Ν. Τσαλικίδης έπαιξε λύρα και τραγούδησε μέσα σε ατμόσφαιρα γενικής συγκίνησης το ακλόουθο δίστιχο σε επίκαιρο αποχαιρετιστήριο σκοπό:

Είνας Μ & ν α επέθανεν κ' η Πλάσ' εσυνταράεν,
κι αναχάπαρε τ' οσπιτί το τεμέλ' εχάθεν.

Ακολούθως απήγγειλε σχετικό δίστιχο στη νεοελληνική ο Μ. Κυνηγόπουλος
Καρακαλούθησαν την κηδεία οι καλλιτέχνες του Ποντιακού θεάτρου

Οι.....

και εκ μέρους των Διοικητικών Συμβουλίων της Ευξ. Λέσχης Ηλ. Αφεντουλίδη και του Φόρου Ποντίων Ε. Ευσταθιάδης και Ν. Τσαλικίδης.